

SAMVERKAN OM UTVÄRDERING

**Förskolan Kids2Home
Ekerö kommun**

**Pelle Laag Nacka kommun
Kristina Laestander Roos Nacka kommun
Malin Marohn Danderyds kommun
Vecka 10 -11 2014**

Innehållsförteckning

VÅGA VISA	3
FAKTADEL	4
<i>Fakta om enheten</i>	4
<i>Statistik</i>	4
<i>Organisation /Ledning</i>	4
OBSERVATIONENS METOD	5
SAMMANFATTNING	6
Sammanfattande slutsats	5
<i>Starka sidor</i>	6
<i>Förbättringsområden</i>	6
<i>Normer och värden</i>	7
Beskrivning	7
Bedömning i text	8
Bedömning enligt skala	9
<i>Utveckling och lärande/kunskaper</i>	9
Beskrivning	9
Bedömning i text	14
Bedömning enligt skala	14
<i>Ansvar och inflytande för barn</i>	15
Beskrivning	15
Bedömning i text	16
Bedömning enligt skala	17
<i>Förskolechefens ansvar</i>	17
Beskrivning	17
Bedömning i text	20
Bedömning enligt skala	20
JÄMFÖRELSE MED TIDIGARE OBSERVATION	21
REFERENSER	21

VÅGA VISA

VÅGA VISA är ett samarbete om utvärdering inom utbildningsområdet mellan Danderyd, Ekerö, Nacka, Sollentuna och Upplands Väsby kommuner. Målet är att öka måluppfyllelsen i förskola och skola.

VÅGA VISA

- baseras på läroplaner för förskola och skola
- utgår från ett barn- och elevperspektiv
- stödjer det systematiska kvalitetsarbetet
- jämför kommunernas skolor

VÅGA VISA består av tre delområden:

- Observationer av pedagoger
- Självvärdering av medarbetare
- Kundundersökning till föräldrar och elever

Metoden

Observationer genomförs av skolledare och pedagoger. Observatörerna bildar lag som besöker en skola i en annan kommun under en period, ofta en vecka. Observatörerna skaffar sig en så heltäckande bild som möjligt av skolan och dess verksamhet genom verksamhets- eller lektionsbesök samt intervjuer med barn, elever, personal och skolledning. I observationsarbetet ingår också att ta del av skolans pedagogiska dokumentation.

En metodbok styr och stödjer observatörerna i deras arbete*. Metodboken är gemensam för alla verksamheter från förskola till vuxenutbildning. Observationen redovisas i en rapport som skrivs enligt en särskild mall.

Målområden

Observatörerna beskriver och bedömer verksamheten på fem områden som följer läroplanernas målområden:

- Normer och värden.
- Utveckling och lärande/kunskaper.
- Ansvar och inflytande för barn/elever.
- Bedömning och betyg (gäller inte förskola).
- Förskolechefens/rektors ansvar.

* Metodbok och ytterligare information finns på www.nacka.se/vagavisa

FAKTADEL

Fakta om enheten

Förskolan/delenhetens namn	Kids2Home Förskolor AB Ekerö
Är verksamheten kommunal eller fristående (Koncern)	Fristående
Avdelningar	5 st. Gul, Blå, Lila, Röd och Grön
Tillagningskök eller catering	Tillagningskök
Har förskolan någon profilering	Utepedagogik, engelsk/svensk och Montessoriinspirerat
Typ av demografiskt upptagningsområde	Ekerö kommun

Statistik

Antal barn:	92
Antal pedagogisk personal (heltidstjänster/årsarbetare)	17,0
Antal barn/årsarbetare	5,4 barn/årsarbetare
Antal personal med förskollärexamen (åa)	5 (inkl. förskolechefen) i dagsläget 1 förskollärare är sjukskriven och 1 börjar sin anställning aug-14
Förskolechef (åa)	1 med ansvar för 3 förskolor inom Kids2Home
Övrig ledning (åa)	50% biträdande förskolechef

Organisation /Ledning

Ledningsgrupp, pedagoggrupp	Förskolechefen ingår i en ledningsgrupp för förskolechefer, biträdande förskolechef ingår i en grupp för pedagoger med liknande uppgifter och förskolans avdelningsansvariga pedagoger ingår i en skolutvecklingsgrupp tillsammans med förskolechef och biträdande förskolechef.
Arbetslag eller liknande kring vilka barngrupper personalen är organiserad.	5 avdelningar med 5 arbetslag som träffas en gång i månaden på arbetslagsträffar. Pedagogerna på varje avdelning har en timmes gemensam reflektionstid per vecka.

OBSERVATIONENS METOD

Vi observerar Kids2Home förskola, Ekerö den 3 – 12 mars genom att:

- Observera verksamheten inne på avdelningarna och i förskolans utemiljö/utelek, samt delta i måltider med barnen
- Intervjua förskolechef och biträdande förskolechef vid olika tillfällen och med båda i ett avslutande samtal
- intervjua de avdelningsansvariga pedagogerna
- samtala med pedagoger och barnen under pågående verksamhet

Observationen Kids2Home är en pilot/test med utökat uppdrag för en av observatörerna, kallad observationsledare. Uppdraget innebär, förutom ansvar för kontakter med förskolan, samordnare, övriga observatörer, att redigera och sammanställa gruppens texter så att rapporten får en enhetlig slutversion.

För vår observatörsgrupp, om tre observatörer, har arbetet inneburit:

- intervjuer där alla deltagit
- uppdelning mellan oss av de olika målområdena i rapportskrivandet
- gemensamma reflektionstider där vi kontinuerligt analyserat våra olika observationer av verksamheten
- gemensamma beslut om bedömningar i text, samt förskolans starka sidor och förbättringsområden
- observationsledaren justerar och sammanställer observatörsgruppens texter till en enhetlig slutversion, samt återkopplar slutversionen till observatörsgruppen
- observationsledaren distribuerar rapporten för fakta – och metodgranskning, samt ansvarar för att rapporten justeras enligt inkomna synpunkter
- färdig rapport distribueras till Kids2Home och Ekerö kommun

SAMMANFATTNING

Sammanfattande slutsats

Förskolan ingår i Kids2Home Förskolor AB och har sina lokaler på Ekerö. Företaget har i sin profil en helhetssyn beträffande service till familjerna. Förskolan på Ekerö har även utepedagogik, montessoriinspiration och engelska som målområden.

Förskolans fem avdelningar för barn 1-5 år inryms i fristående lokaler sedan starten för två år sedan. Lokalerna är ombyggda för att passa förskoleverksamhet och här finns också tillagningskök. Utemiljön begränsar barnens lustfyllda lärande, men kan delvis kompenseras med utflykter till skogsområden i närområdet.

Vi möts av en välkomnande och positiv atmosfär och pedagogerna är engagerade och har barnen i fokus. Barnen ges möjligheter till utforskande och utmaningar i lärandet, bland annat

genom det engelska språkets användning i vardagen. Förskolans ledning har god framförhållning i utvecklingsarbetet och dokumenten är välformulerade.

Förskolan bör utveckla inommiljön sett ur ett genusperspektiv och barnen behöver mer av pedagogisk stimulans i uteleken. De kan ges större ansvarstagande i sitt lärande och såväl användandet av modern teknik som den digitala dokumentationen bör ytterligare integreras i den dagliga verksamheten. Ett förtydligande behövs angående de pedagogiska rollerna i förskolan.

Starka sidor

Pedagogerna är engagerade, skapar en positiv stämning och har barnen i fokus.

Normer och värden sid 7

Arbetet inom Matematik och Naturvetenskap tillgodoser barnens nyfikenhet och utforskande och det finns olika strategier för att ge barnen utmaningar i lärandet.

Utveckling och lärande sid 9

Utvecklade metoder för arbetet med engelska och andra modersmål än svenska.

Utveckling och lärande sid 9

Förskolans helhetssyn på familjens behov och det inflytande som de erbjuds i förskolans verksamhet. Ansvar och inflytande sid 15

Förskolans ledning har god framförhållning i utvecklingsarbetet och dokumenten är välformulerade. Förskolechefens ansvar sid 17

Förbättringsområden

Strategier för genustänkande i förskolans miljö. Normer och värden sid 7

Modern teknik och digital dokumentation bör på ett tydligare sätt integreras i den dagliga verksamheten. Utveckling och lärande sid 9

Pedagogisk stimulans för barnen i uteleken på gården. Utveckling och lärande sid 9

Gemensam policy för barnens ansvarstagande i vardagssituationer.

Ansvar och inflytande sid 15

Förtydligande av de pedagogiska rollerna för ledningsgrupp och pedagoger.

Förskolechefens ansvar sid 17

Normer och värden

Beskrivning

Värdegrundsarbetet

Förskolan har en *Plan mot diskriminering och kränkande behandling* och i den planen beskrivs mål, metoder och ansvarsfördelning, samt åtgärder för att förebygga kränkande behandling och diskriminering. Vi läser utförliga metoder mot diskrimineringar och kränkningar i planen, men saknar en mall för de konkreta åtgärder som ska vidtas om något händer.

Exempel på förskolans förebyggande arbete är regelbundna *Barn - och säkerhetsronder* där ledning och pedagoger ser över miljön i syfte att upptäcka på vilka platser kränkande behandling eventuellt kan uppstå. Förskolan arbetar även kontinuerligt med *Barnbarometern*, som innebär att pedagogerna observerar sina barngrupper för att se att alla barn behandlas lika.

I planen mot diskriminering och kränkande behandling beskrivs förskolans arbete med genusfrågor och jämställdhet. Vi läser att pedagogerna ska sätta på sig sina "genusglasögon" och observera om flickor och pojkar får exempelvis lika stort talutrymme och om barnen väljer könstypiska lekar. Pedagogerna uppmanas att inte berömma exempelvis barnens kläder utan istället sätta uppmärksamheten på personligheten.

Vi ser på en avdelning att rummen är uppdelade i könstypiska rum: Ett rum med rosa vagnar, dockor och spis och ett annat rum med bland annat bilbana, bilar och klossar. Barnen leker ofta könsuppdelat i flick- och pojkgrupper, men vi ser också att barnen väljer att leka flickor och pojkar tillsammans.

Vi uppfattar att förskolan inte i någon högre utsträckning har metoder för motverkande av traditionella könsroller/ könsmonster.

Start är ett läromedel för social och emotionell utveckling som förskolan använder sig av för barn i åldern ett till tre år. Materialet fokuserar på tre huvudområden: grundläggande känslor, anknytning/samhörighet och samspelet med andra.

Startmaterialet innehåller 18 olika teman och är en förberedelse till materialet *StegVis*, vilket tar vid för barn från fyraårsåldern. *StegVis* syftar till att lära barnen grunder för socialt samspel, främja deras emotionella kompetens och förebygga aggressivt beteende. Start och *StegVis* innehåller gruppstärkande övningar för skapande av trygghet och vikänsla i gruppen. Pedagogerna berättar att konflikter mellan barnen har minskat sedan de började arbeta med Start/*StegVis* och att barnen leker bättre tillsammans jämfört med tidigare.

Vi ser att pedagogerna använder Start- och *StegVis*- metoder exempelvis i samlingar, utflykter och vid konflikthantering. De uppmärksammar barnen med ögonkontakt och nämner alla barns namn i sånger av olika slag och i lekar.

Tre av förskolans pedagoger har gått kurs i Start och *Stegvis*.

Förhållningssätt mellan barn och personal

Vi ser att pedagogerna är tillgängliga för barnen och det finns en öppen famn eller ett ledigt knä för dem. När pedagogerna pratar med barnen sätter de sig på huk eller på golvet och möter barnen på deras nivå. Ofta avvaktar de och låter barnen själva få försöka klara av olika moment. Behöver barnen hjälp så finns en vuxen till hands. Vi ser även då att barnen hjälper varandra, vid exempelvis av och påklädning.

Vi ser olika mindre konflikter mellan barnen. De yngre barnen puttas, kramar hårt eller tar varandras saker. Pedagogerna finns på plats, tröstar och samtalar med dem. Vid en samling ser vi ett barn som tar en dinosaurier från sin kamrat och det uppmärksammas av pedagogen direkt. Pedagogen ställer frågan till barnet som tog dinosaurien: "Hur tycker du att din kompis ser ut"? "Ledsen", svarar hon/han och pedagogen frågar vidare: "Varför tror du NN är ledsen"? "För jag tog dinosaurien" säger hon/han och lämnar tillbaka den till kompis.

Det finns också tillfällen då barnen får lösa sina konflikter själva utan vuxenstöd. Vi ser det vid flera tillfällen i uteleken, då några av de äldre barnen tillåts att retas med andra barn genom att hålla upp pinnar och springa efter dem på gården.

Arbetsklimat för barn

Vi uppfattar ett positivt arbetsklimat och vi hör barn och pedagoger skoja med varandra och barnen skrattar tillsammans i olika lekar. Vi läser i en av avdelningarnas *Verksamhetsplaner* att: "Vi vill att barn och föräldrar ska mötas av lugn och harmonisk miljö när de kommer till oss". Under våra dagar hör vi på flera avdelningar att det spelas klassisk musik och vi ser att pedagogerna tar emot varje barn på välkomnande sätt.

Barnen delas in i mindre grupper vid olika tillfällen under dagen som exempelvis när en grupp är inne och en grupp ute. Pedagogerna säger att det gör att de kan arbeta mer individuellt med varje barn. Alla avdelningar har fasta rutiner över dagen och vi uppfattar att dessa skapar trygghet för barnen.

Vi ser att pedagogerna inne på avdelningarna har fokus på barnen i aktiviteter, i fria lekar och i samlingar. Ute på gården leker barnen oftare utan vuxenstöd.

Vi uppfattar att det finns ett arbetsklimat i förskolan som främjar lärandet, men vi ser också att i en del övergångar mellan olika aktiviteter försvåras möjligheten till arbetsro. Ljudnivån blir då högre och vi hör att fler konflikter uppstår mellan barnen.

Bedömning i text

Planen mot diskriminering och kränkande behandling är konkret och målinriktad, men behöver kompletteras med mall för konkreta åtgärder som ska vidtas om något händer.

Pedagogerna behöver se över sin miljö utifrån genusperspektivet.

Vi bedömer att pedagogerna bemöter barnen på ett varmt, positivt och respektfullt sätt och är tillgängliga för dem.

Vi bedömer att Start- och StegVis- metoden har positiva effekter för barnens sociala och emotionella utveckling och metoderna är förankrade i pedagogernas arbete.

Pedagogerna i förskolan har barnen i fokus med undantag av utomhusleken där de flesta pedagogerna ofta är passiva.

Det är ett positivt arbetsklimat på förskolan, även om det finns situationer som inte ger arbetsro fullt ut i de olika miljöerna.

Bedömning enligt skala

Ej tillfredsställande					Tillfredsställande					God kvalitet					Mycket god kvalitet				
1,0					2,0					3,0					4,0				
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐

Utveckling och lärande/kunskaper

Beskrivning

Stöd till barn att bli utforskande, självständiga och nyfikna

Vi ser i en samling för de äldre barnen en arbetsmetod som hämtats från StegVis i syfte "att hjälpa barnen att bli bättre och mer självständiga problemlösare". Barnen får lära sig ett sätt att tänka när ett problem uppstår och komma på idéer om hur de kan lösa problemet.

Pedagogen frågar om barnen kommer ihåg ett problem de tidigare pratat om, nämligen: "Han visste inte hur han skulle fråga för att få vara med". Pedagogen visar barnen en bild och de kommer med flera förslag på vad man kan säga: "Vad leker ni?", "Vad gör ni?", "Vilken fin tunnel" och eftersom det bara finns två spadarna kommer barnen med lösningar: "De kan turas om med spadarna", "Jag kan hämta en själv" och ett barn avslutar med att säga att han har en spade hemma hos sig. Barnen får därefter komma med förslag till idéer och lösningar på en mängd vardagsproblem. "Hur gör du om du ser någon ramla och slå sig och ingen ser?", "Vad gör man om man inte hittar sin leksak" eller "Om du hittar en leksak på lekplatsen, vad gör du?" Barnen deltar aktivt och visar att de förstår arbetsmetoden.

Förskolan arbetar under våren med ett gemensamt tema, *Dinosaurier*. Pedagogerna berättar att temat startat utifrån barnens nyfikenhet, men också utifrån behovet av ett större samarbete mellan avdelningarna. På en vägg finns en detaljplanering av Dinosaurietemat med frågan och problemet: "Varför dog dinosaurierna?".

Genom dokumentationer och utvärderingar ser vi att avdelningarna även tidigare arbetat med andra teman som stöd för barnens utforskande och nyfikenhet.

Stöd till barn att samarbeta

På avdelningarna finns olika former av "Kompissolar" uppsatta på väggarna, som av en pedagog beskrivs som en vänskapstavla i form av "Solgärningar".

Vi ser att barnen inomhus har lätt att samarbeta med varandra. Vid måltiderna skickar de mat till varandra och hjälper varandra i olika situationer. De äldre barnen samarbetar genom att leka familjelekar och spela spel. Vid ett tillfälle deltar en hel grupp barn med att leka att de gör en resa tillsammans. De "åker tåg" och använder sig av stolar och utklädningsattiraljer. Vi ser att de yngre barnen gärna håller varandra i handen.

Vid utomhusvistelse ser vi få tillfällen då barnen leker tillsammans. De sitter i sandlådan, cyklar eller springer runt med "pinnar". Ett par gånger ser vi en samarbetslek, ledd av en pedagog, som aktiverar nästan alla barn på gården.

Stöd till barn att utveckla sitt språk

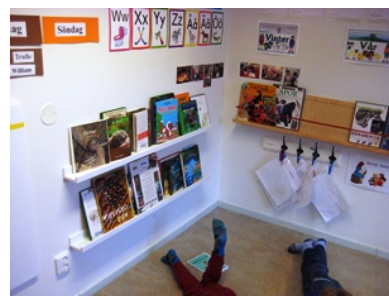
Stöd för barnens språkutveckling sker på olika sätt.

Avdelningarna har läshörnor med aktuella böcker utifrån barnens mognadsnivå och vi ser att barnen ofta sitter där.

Pedagoger berättar att de varje dag läser högt med barnen.

Under vår observation arbetar några avdelningar med

"Veckans bok". Detta innebär att ett barn i taget får ta med sig en favoritbok hemifrån. Boken finns på förskolan under en vecka och pedagogen läser i den på samlingen varje dag.

En av förskolans läshörnor

Vid samlingarna får barnen sjunga ett flertal sånger, ofta på engelska och ihop med rörelser. Pedagogerna använder rim, ramsor, danslekar, klappövningar och språklekar, ibland utifrån "Bornholmsmodellen"¹. Trulle är en figur som är en del i Bornholmsmaterialet. En pedagog berättar att ett barn i slutet av veckan får ta Trulle med sig hem och därefter får berätta i gruppen vad de gjort under helgen.

På väggarna ser vi bokstäver som barnen lätt kan arbeta med, till exempel att bilda sina namn. Bilder används ofta som stöd till språkträningen.

Stöd till barn att utveckla matematiskt tänkande

Matematiska begrepp används på alla avdelningar, i olika aktiviteter och på olika sätt: i samlingar, i leken inne, i skogen och vid lunchen.

Vid en samling för de yngre barnen pratar pedagogen om dinosaurier. Hon har en burk med små plastdinosaurier samt tre cirklar: en grön, en brun och en orange. Hon tar en dinosaurie och låter barnen välja vilken cirkel de ska stå på. Brun dinosaurie på brun cirkel och så vidare. När de är färdiga räknar barnen alla gröna, bruna och orange dinosaurier. Allt detta görs på både engelska och svenska. Barnen ser ut att förstå allt och deltar aktivt.

I en annan samling med yngre barn tar pedagogen in tre bunkar med olika storlekar: minst, mellanstor och störst. Tre gummiankor i olika storlekar läggs bredvid och ett barn får hämta den största och lägga den i rätt bunke. Barnen får sedan i tur och ordning hämta en sak ur en grupp på tre saker och försöka placera den i rätt bunke storleksmässigt. Några barn har svårt att förstå, men med hjälp fungerar det för alla.

¹Material som utvecklar förskolebarns språkliga medvetenhet.

Stöd till barn att utveckla förmågor inom naturvetenskap

I en Verksamhetsplan läser vi: ”Det går inte att gå till skogen utan att få ett uppdrag”.

Flera exempel på utforskande arbete ser vi på barnens skogsutflykter. En av samlingarna är runt en sovande myrstack, ”myrornas hus”. Ett barn petar med en pinne i stacken och blir tillsagd att inte göra så av en pedagog. Pedagogen frågar om man får köra ner pinnen i stacken och barnen svarar med ett ”nää”. ”För där bor alla myror och de sover”, säger ett barn. Pedagogen frågar varför det inte går att se att myrorna sover och barnen vet att de sover i gångar under stacken. Pedagogen säger att det finns en bild på förskolan de kan titta på.

En grupp får sitta tysta en minut för att lyssna in ljuden i skogen. De hör en hackspett och barnen får berätta vad den letar efter. Pedagogen berättar att skogen är ”djurens hem” och att man därför ska vara försiktig med det som växer där. Barnen får därefter göra olika konstruktioner av pinnar och stenar i en fri lek.

En pedagog har gått en kurs som anordnats av Friluftsrådet för att bli ”Knoppleddare”. Knopp är Mulleverksamhet² för de yngsta barnen. En annan pedagog har påbörjat en distansutbildning inom naturvetenskap och teknik. Hon får då mellan utbildningstillfällena göra olika övningsuppgifter i barngruppen.

En pedagog berättar att de en dag i veckan har experimentdag. I dokumentationer på väggarna ser vi exempel på olika naturvetenskapliga experiment med is, snö och vatten och på alla avdelningar finns det olika dokumentationer från temat med dinosaurierna.

Ett uttryck som vi möter flera gånger på Kids2Home är ”Den ekologiska synen”. På hemsidan står: ”Vi lägger stor omsorg på att all kost ska vara ekologisk och gjord från grunden med högsta möjliga näringsinnehåll. Alla måltider innehåller minimalt med socker ... Det ingår i vår metodik att utveckla barnens matintresse och lära sig bra och dålig kost”. Förskolan har anställt en kock som visar ett stort intresse i dessa frågor och som barn och pedagoger gärna pratar med.

Barnen hjälper till att samla papper till pappersinsamling och skrapar av sin mat i kärl vid lunchen. I övrigt är de inte aktiva i förskolans praktiska miljöarbete.

Hur modern teknik integreras i lärandeprocessen

Förutom digitalkameror är integreringen av modern teknik i läroprocesserna liten. Förskolan har en lärplatta och en datavideoprojektor vilken används vid filmvisning för barnen och vid föräldramöten. När vi ställer frågan till en pedagog om vad hon vill utveckla i förskolan får vi svaret ”att lära sig de pedagogiska möjligheterna med den moderna tekniken”. De avdelningsansvariga pedagogerna visar att de har goda kunskaper i hanterandet av datorer och digital teknik i det administrativa arbetet. Vi ser inte att barnen använder den moderna tekniken i någon större utsträckning för sitt lärande.

Hur verksamheten anpassas till barn i behov av särskilt stöd

En liten grupp barn i behov av särskilt stöd är samlade på en avdelning där extra resurser

---

² Som mulleledare är man den som bestämmer vart man ska, och har tänkt på saker som man vill göra ute i naturen (exempelvis sjunga sånger, leka lekar, kalla på mulle, göra blåbärsoppa på stormkök). Målet är att man ska trivas i naturen.

finns. Barnen deltar i den dagliga verksamheten. Vid vissa aktiviteter och vid lunchen är gruppen tillsammans med några andra barn i ett eget rum.

I förskolan finns en förskollärare med specialpedagogisk kompetens. Hon samlar en språkgrupp med några barn cirka en timme varje morgon och fyra dagar i veckan. Där arbetar hon bland annat med skapande, matematik och bildmaterial. När vi är med spelar hon spel där barnen får räkna och bestämma färger. Barnen får mellan aktiviteterna använda en lärplatta. Pedagogerna har ett samarbete med Autismcenter och med en logoped. Det material vi ser att hon arbetar med har hon lånat från resursteamets *Språkotek* och hon har även deltagit i kommunens språkombudsträffar.

Hur verksamheten anpassas efter barn med annat modersmål än svenska

Kids2Home Ekerö har en plan för modersmålsstödet. Förskolan erbjuder engelsk modersmålsgrupp en gång per vecka där åtta barn deltar. Alla avdelningar erbjuder engelska inslag som sånger, ramsor och lekar. En pedagog presenterar lunchen för barnen: "Today you

have green salad, some mixed meat, rice and water" och gör därefter en "matramsa" tillsammans med barnen på engelska. Varannan fredag är det "Big sing" för alla då barnen sjunger sånger på engelska. På en avdelning har en förskollärare engelsk examen och en stor del av samtalen med barnen är på engelska. Vi uppfattar att barnen förstår vad som sägs. En av förskolans pedagoger ger modersmålsstöd i franska i form av samtal, litteratur och sång.

Ett av många engelska inslag

Ett utvecklingsprojekt som pågår handlar om att köpa lärplattor och spela in sagor på de språk som finns bland familjerna i förskolan : tigrinja, engelska, arabiska, persiska, franska, finska, estniska och polska.

Vi ser i dokumentationer att avdelningarna har arbetat med teman som "Internationella barndagen" och "Fred på jorden". På barnens korgar i en hall finns flaggor uppsatta efter barnens olika nationaliteter.

Dokumentation av barns lärande

På väggarna kan vi se dokumentationer av barnens arbeten, projekt och experiment inom olika ämnesområden. Barnens arbeten dokumenteras genom foton och en del består av barnens eget skapande. Dokumentationerna är ofta kopplade till läroplanens mål i Lotusdiagram som sitter på väggarna. Vi ser att sättet att dokumentera varierar mellan avdelningarna och att läroprocesserna inte beskrivs. Dokumentationerna beskriver vad barnen gör, inte hur och det saknas exempelvis barnens egna beskrivningar av sitt lärande i arbetet. Dokumentationerna sitter ofta högt upp på väggarna, vilket försvårar för barnen att reflektera över vad de arbetat med.

Pedagogerna förklarar att varje barn har en digital portfolio, ett utvecklingsarbete som påbörjats under höstterminen. Avdelningarna har lite olika layout på portfolion. En avdelnings rubriker är: "Jag, Lärande, Skapande samt Lek och Kommunikation". Under dessa

rubriker finns det underrubriker. Under "Lärande" finns det ett tiotal, som till exempel språk, matematik, naturvetenskap, livskunskap. På varje sida finns bilder på barnet i arbete och en ruta med ett läroplanscitat som passar in på situationen. Vi ser inte att läroprocesserna beskrivs, men pedagogen säger att "barnens kommentarer ska skrivas in". Allt ska färdigställas under vårterminen och därefter utvärderas. Efter pedagogernas utvärdering tas gemensamt beslut, vilka former portfolion ska ha i fortsättningen. I beskrivningen av portfolioarbetet läser vi att portfolio främst är till för barnet. En pedagog säger att de börjat sitta tillsammans med barnen och titta på den digitala portfolion. När barn slutar går det att skriva ut eller maila portfolion till barnets familj.

Alla barn har också en pärm, som de lätt kan hämta, med teckningar, skapande etc. i tidsföljd, som visar på olika arbeten de utfört. På varje avdelning finns det en TV-skärm där ett bildspel på barnens aktiviteter spelas upp. Vi ser på en avdelning barn sitta och tittar på bildspelet i två "TV-stolar" framför en skärm.

Miljön som stöd för lärandet

Förskolans fem avdelningar inryms i en fristående byggnad med två våningsplan. Avdelningarnas utrymmen är olika såväl i disposition som till innehåll. Några avdelningar har en miljö med mycket pedagogiskt material medan andra har mer sparsamt. Det mesta av det pedagogiska materialet är lättillgängligt för barnen men det finns också material på en nivå där barnen inte så lätt kan nå. Några avdelningar har mycket bildmaterial på väggarna medan det på andra är mer sparsamt. På varje avdelning ser vi att det finns små läshörnor med temaböcker och andra böcker som är anpassade efter barnens ålder. På två av förskolans avdelningar finns Montessorimaterial. Vi ser att Montessorimaterialet på avdelningen för de yngre barnen används i liten utsträckning och att det riktar sig till äldre barn.

Utemiljön runt förskolan är indelad i två utegårdar, en större och en mindre. På stora gården finns sandlådor, en bod gjord till affär, en låda med spadar och hinkar i plast samt ett antal småcyklar. På den lilla gården finns en klätterställning och en långsmal lekyta. I ett angränsande förråd finns brädor och annat lekmaterial. Gårdarna är omgärdade av Gunnebstängsel. Vi ser inget pedagogiskt material såsom skyltar, text, bokstäver eller siffror. Affären är tom på innehåll. Under våra observationsdagar ser vi få tillfällen med barn på den lilla gården. På den stora gården ser vi oftast att några barn sitter i sandlådan, några cyklar och en del barn fäktas med pinnar. Det finns flera pedagoger ute, men de är i liten utsträckning aktiva i barnens lekar. Vid ett par tillfällen ser vi dock en pedagog som tagit fram trämaterial ur förrådet och byggt en lång bana på marken. Barnen går runt på banan och gör balansövningar och vi ser att detta engagerar nästan alla barn på gården.

I närheten av förskolan finns lekparken och ett skogsområde som förskolans alla avdelningar besöker minst en gång i veckan.

Samverkan med närsamhälle och arbetsliv

Alla barngrupper besöker biblioteket i Ekerö centrum cirka en gång i månaden där de också varit på vernissage. Barnen har exempelvis besökt Tom Tits, Skansen och Fjärilshuset. Femåringarna gör alltid en längre utflykt på våren. Alla avdelningar gör utflykter varje vecka i närområdet, till lekplatser och skogen.

Bedömning i text

Utforskande och kreativa arbetssätt är vanligt förekommande på förskolan. Arbetsmetoden som hämtats från StegVis gör barnen intresserade av problemlösning på ett utmärkt sätt och får barnen aktiva i lärandet.

Förskolans dinosaurietema, utifrån en gemensam plan, är viktigt för samarbetet mellan avdelningarna.

Arbetssätt som stimulerar samarbete mellan barnen är vanligt förekommande i inomhusmiljön.

På gårdarna saknas pedagogiska metoder som stimulerar barnens kreativa och lustfyllda lek. Leken med balansövningen med brädor utgör ett positivt undantag vid vår observation.

Förskolan har ett systematiskt språkutvecklande arbetssätt. Utomhusmiljön kan dock avsevärt förstärkas med pedagogiskt språkstimulerande metoder och material.

Förskolan har ett systematiskt arbetssätt för att utveckla det matematiska tänkandet hos barnen. Utomhusmiljön kan dock avsevärt förstärkas med pedagogiskt matematikstimulerande metoder och material.

Förskolan har ett systematiskt arbetssätt för att utveckla det naturvetenskapliga tänkandet. Respekten som visas för djur och natur är föredömlig, även förskolans ekologiska ambition.

Den pedagogiska användningen av modern teknik används i liten omfattning och behöver förstärkas och utvecklas.

Förskolan har väl utvecklade strategier för arbetet med barn i behov av särskilt stöd och även för barn med annat modersmål än svenska.

Dokumentation av barnens arbeten och upplevelser finns såväl i digital form som synligt på förskolans väggar, men dokumentationen behöver utvecklas med att läroprocesserna tydliggörs.

Lärandemiljön är utrustad med pedagogiskt material av god kvalitet inomhus, men saknas i utemiljön. Materialet kan på "Montessoriavdelningarna" struktureras upp mellan avdelningarna på ett mer ändamålsenligt sätt.

Samverkan med närsamhället finns på ett tillfredställande sätt.

Bedömning enligt skala

Ej tillfredsställande					Tillfredsställande					God kvalitet					Mycket god kvalitet				
1,0					2,0					3,0					4,0				
										X									

Ansvar och inflytande för barn

Beskrivning

Barns ansvar och inflytande i det egna lärandet

Det är olika mellan avdelningarna hur barnen ges ansvar i den dagliga verksamheten. Vi ser att de äldre barnen klarar uppgiften med avklädning efter uteleken eller att en pedagog finns till hands om hjälp behövs. Före en utelek ser vi ett exempel på när yngre barn ges ansvar i det egna lärandet. Pedagogen inväntar att barnen själva ska påbörja sin påklädning och de får den tid de behöver. "Det här är en viktig stund för barnens lärande", säger pedagogen. Vi ser också situationer bland de yngre barnen där de kläs av ytterkläder av pedagoger och att barnen inte behöver ta ansvar själva.

Vid lunchen ser barnens ansvarstagande olika ut. På någon avdelning är det en pedagog som dukar borden medan barnen har samling, på andra avdelningar har barnen ansvar som matvärdar och på en avdelning får barn som finns till hands duka var sitt bord. På avdelningarna för de äldre barnen ser vi att de tar mat själva ur skålar och skickar vidare till kompiserna bredvid. Detta sker inte i samma utsträckning på avdelningarna för de yngre barnen. På alla avdelningarna tar barnen ansvar för bortplockning av den egna tallriken, glas etc. och på en av avdelningarna för de yngre barnen får de torka av bordet med en våtservett. Vi ser att framförallt de äldre barnen vet när de ska tvätta händerna och gör detta utan tillsägelser och att de själva får sköta sina toalettbestyr.

En avdelning med de äldre barnen har ett system med ansvarsområden. Barnen får turas om att under en vecka: Stå först i ledet, ha veckans bok, vara hjälp-fröken, duka, vattna blommor och ha "Trulle" med sig hem över helgen. På en annan avdelning får ett barn varje vecka ett uppdrag att hjälpa till på samlingarna. På en avdelning hjälps barnen åt att plocka undan lekmaterial före en samling, men vi ser också vid andra tillfällen att pedagogerna plockar undan efter barnens lek.

Det är olika mellan avdelningarna hur barnen ges inflytande i det egna lärandet. Vi ser planerad verksamhet där barnen ges inflytande, som exempelvis i samlingar med Start och StegVis och i temat om dinosaurier. På en annan avdelning ges inte barnen inflytande på samma sätt. Vi hör när en grupp barn upprepar vid flera tillfällen sin önskan om att få leka en särskild lek, men de hänvisas istället till andra lekar och till annat rum än de tänkt sig.

Vi hör att pedagogerna ställer frågor till barnen som leder till dialog dem emellan och de lyssnar på vad barnen har att säga och bejakar genom att ge dem uppmärksamhet. Vi ser också situationer där dessa dialoger saknas.

Barns inflytande över verksamhetens planering

Förskolechefen beskriver att hon och pedagogerna ser till barnens behov av olika miljöer, undervisning etc. och planerar därefter, men att förskolan ännu inte nått målet fullt ut angående barns delaktighet.

Vi frågar pedagogerna hur barnen har inflytande i planering av verksamheten och miljön. De berättar att exempelvis inför förskolans nya tema om dinosaurier tog de hänsyn till vad barnen

visat intresse för. Pedagogerna hade sett att många barn lekte med dinosaurier och planerade det kommande temat efter barnens intresse.

Pedagogerna gör intervjuer med barnen, inför utvecklingssamtalen med föräldrarna, om vad de tycker om att göra i förskolan. Under våren planeras att också barnen ska få vara med vid utvecklingssamtalen.

Demokratiska arbetsformer

Vi uppfattar att pedagogerna har ett demokratiskt förhållningssätt i vardagen. Vid samlingar ser vi att barn uppmärksammas på turordning och vi ser också att barn lyssnar och låter andra tala färdigt. Förskolan har beslutat att starta med *Barnråd* under våren. Biträdande förskolechefen, som kommer att hålla i Barnrådet, berättar att barn från varje avdelning kommer att vara med och att de ska samtala om någon konkret fråga som exempelvis maten i förskolan.

Samverkan med föräldrar

På förskolans hemsida kan vi läsa att Kids2Home är en förskola som erbjuder föräldrarna service som "underlättar familjelivet". Detta görs bland annat genom att erbjuda "familjetjänster" som exempelvis att beställa mat och ordna med barnvakt om föräldrarna behöver det. Vid en intervju med pedagogerna säger de att "vi vänder oss till familjen 2014".

Förskolan har en digital portfolio där föräldrarna kan se vad som händer i förskolan och vad barnen är med om, vilket enligt pedagogerna är uppskattat. I förskolan finns ett Föräldraråd med föräldrarepresentanter från avdelningarna, samt förskolechef och biträdande. Rådet har bland annat utarbetat förskolans Plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Föräldrarna inbjuds till föräldramöten en gång per termin och föräldrafika vid något tillfälle. Utvecklingssamtal har pedagogerna med föräldrarna en gång per termin. Föräldrarna är i hög grad nöjda med sina barns förskola, enligt resultatet i Pilens kundundersökning.

Bedömning i text

Barnen ges möjligheter till ansvarstagande, men det bör utökas i vardagssituationerna.

Barnens intressen och åsikter tas oftast tillvara på ett medvetet sätt i vardagens olika aktiviteter, men kan utvecklas ytterligare.

Barnen ges till viss del möjlighet att påverka planering av innehåll, som exempelvis inom det gemensamma temat om dinosaurier. Detta kan dock utvecklas ytterligare.

Pedagogerna har ett demokratiskt arbetssätt i vardagen, och även formella forum för demokrati.

Förskolan har en unik och mycket positiv inriktning i sitt erbjudande om tjänster och service till familjerna. Föräldrarna ges rikliga möjligheter till inflytande och delaktighet i verksamheten.

Bedömning enligt skala

Ej tillfredsställande					Tillfredsställande					God kvalitet					Mycket god kvalitet				
1,0					2,0					3,0					4,0				
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Förskolechefens ansvar

Beskrivning

Visionen för Kids2Home är: *"En förskola där våra barn är allas barn och där vi är rädda om varandra"!*

Vi läser på hemsidan: "Vår vision är att skapa lyckligare småbarnsfamiljer". Förskolan erbjuder föräldrarna service i form av att exempelvis köpa bilfrukost, lunch- och middagslådor. Öppettiderna är generösa och barnvakt kan ordnas efter föräldrarnas önskemål. Ett föräldrarum finns till förfogande om föräldrarna vill sitta där och arbeta någon stund, "istället för att sitta i köer under rusningstrafik", förklarar förskolechefen.

Vi frågar förskolechefen om vilken vision hon har beträffande förskolans utveckling och hon säger: "En blomstrande förskola med en fin utemiljö". Hon vill undersöka möjligheterna att utveckla olika pedagogiska inriktningar i framtiden och ser det som viktigt att minska antalet barn i grupperna och utöka antalet avdelningar i förskolan. Förskolan har för närvarande tre profilområden: Utepedagogik, engelska/svenska och Montessoriinspiration.

Förskolechefen är ledamot i Kids2Homes styrelse. Hon är förskollärare och specialpedagog och arbetar halvtid som kvalitetsansvarig inom Kids2Home och resterande tid som förskolechef för tre av företagets förskolor. Hon är tre dagar per vecka i förskolan på Ekerö och hon delar chefsansvaret med en biträdande förskolechef. Biträdande förskolechef delar sin tjänst mellan chefsansvaret till 50 % och som pedagog på en av förskolans avdelningar resterande tid. Mellan förskolechefen och den biträdande finns en tydlig arbetsfördelning med olika ansvarsuppgifter, säger förskolechefen.

De avdelningsansvariga pedagogerna har olika utbildningar: Tre med förskollärarytbildning, en barnskötare/ montessoripedagog och en barnskötare som går förskollärarytbildning. Dessa fem avdelningsansvariga innehar ferietjänster med tolv timmars planeringstid per vecka. Av övriga anställda pedagoger är för närvarande fyra barnskötare, en är fritidsledare och sex är utan relevant utbildning varav en studerar till barnskötare.

Hur förskolechefen leder den pedagogiska verksamheten

Förskolechefen säger att hon är stolt över den utveckling som skett i förskolan det senaste året och över den trevliga atmosfär som råder i förskolan. Den trevliga stämningen poängterar även biträdande förskolechefen. De avdelningsansvariga pedagogerna är stolta över att barnen leker fint ihop och är glada över det kollegiala stöd de har i gruppen med avdelningsansvariga pedagoger.

Vi uppfattar en stämning av öppenhet och välkomnande under våra observationsdagar och vi ser att barnen ges möjligheter till fri lek såväl inne som ute.

De utvecklingsområden förskolechefen ser är:

- att hitta ytterligare samarbetsformer mellan avdelningarna
- arbetsmetoder som utvecklar de pedagogiska dokumentationerna och att finna former för barns eget dokumenterande av sitt lärande
- tydligare mål beträffande de mångkulturella frågorna i förskolan

Metoder för att öka samarbetet i förskolan är att pedagogerna får berätta för varandra om arbetssätt de har på sin avdelning. Ett annat sätt är kollegiebyte som innebär att pedagoger byter avdelning med varandra eller observerar varandras arbete under en stund.

Biträdande förskolechefen ser det som viktigt att informationen i olika frågor når ut till alla och att de pedagogiska samtalen är viktiga för att nå samsyn om målen. Hon menar också att det gärna får finnas olikheter på avdelningarna utifrån pedagogernas olika intressen och kunskaper, men också att det är viktigt att dela med sig av kunskap till varandra och samarbeta mellan avdelningarna.

De avdelningsansvariga pedagogerna tycker att samarbetet blivit bättre mellan avdelningarna senaste året. När vi frågar dem om områden att utveckla, säger de att det finns en god vilja till samarbete i förskolan, men att ”vi har fortfarande mycket att jobba med”. Beträffande förskolans arbetslag önskar de ett ökat engagemang hos alla pedagoger på förskolan, en samsyn om mål för verksamheten och en medvetenhet om förskolans och läroplanens barnsyn. De avdelningsansvariga pedagogerna menar att detta skulle kunna avhjälpas med mer utbildning för alla i arbetslaget. De uppskattar företagets policy om utbildade förskollärare och menar att det är viktigt för såväl avdelnings- som ledningsnivån. De ser förskolechefen som förskolans pedagogiska ledare och vill gärna att hon ska finnas oftare i förskolan. Arbetsfördelningen i rollerna mellan förskolechef och biträdande förskolechef upplevs otydlig, enligt pedagogerna.

När vi frågar förskolechefen hur hon vill beskriva sitt pedagogiska ledarskap säger hon att hon mest är: ”Regissör och handledare som försöker hitta rätt folk till rätt platser och duktig på att se vad folk behöver”. Hon vet med sig att hon inte alltid finns på plats, men är kontaktbar via telefon och mail. Hon tycker att det ibland är svårt att få med alla på tåget och att få alla delaktiga.

Vi uppfattar att de avdelningsansvariga pedagogerna till viss del har en osäkerhet i sin roll. Under våra observationsdagar ser vi också olikheter i pedagogernas ansvarstagande i arbetet på avdelningarna. De avdelningsansvariga pedagogerna har en tydlig arbetsbeskrivning beträffande ansvar för planering, reflektion, dokumentation och utvärdering. Övriga pedagoger har, oavsett utbildning, anställningar som barnskötare och har också arbetsbeskrivningar. Vi uppfattar dock att olikheter beträffande utbildning och erfarenhet gör att de avdelningsansvariga pedagogerna i viss utsträckning får rollen som handledare för övriga pedagoger på avdelningen.

Det systematiska kvalitetsarbetet

De avdelningsansvariga pedagogerna träffas varje vecka i en skolutvecklingsgrupp, där pedagogiska och praktiska frågor diskuteras. Avdelningarnas arbetslag har en träff tillsammans varje vecka för reflektion och planering. En gång i månaden träffas hela personalgruppen i personalkonferens för att planera förskolans gemensamma arbete. Förskolan har fyra planeringsdagar under året. Förskolechefen har medarbetarsamtal med personalen en gång per termin.

Det finns, i olika dokument, beskrivna metoder för kvalitetsarbetet i förskolan. Dokumenten innehåller mallar och instruktioner om mål, planering, utvärdering och reflektion av exempelvis kvalitetsarbete på arbetslagsnivå, temaprojektplaneringar och terminsutvärderingar.

Förskolan har i *Årshjul* och *Terminskalendrium* beskrivna aktiviteter för förskolans pedagogiska planering för våren 2014 och övriga året.

Plan mot diskriminering och kränkande behandling Rev. 2014. En utförlig plan med mål och metoder för förskolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling, samt likabehandling med bland annat mål för genusarbete.

Värdegrundsarbetet och förskolans barnsyn finns beskrivna i olika dokument.

Verksamhetsplaner. Varje avdelning har en egen verksamhetsplan som pedagogerna sammanställer vid höststarten. Planen innehåller mål, metoder och innehåll i avdelningens verksamhet. Vi ser inte någon gemensam Verksamhetsplan för hela förskolan.

Utvärdering. Varje avdelning har under januari gjort en utvärdering av höstens arbete. De avdelningsansvariga pedagogerna utvärderar, i skolutvecklingsgruppen, de gemensamma temaprojekten. Avdelningarnas pedagoger reflekterar tillsammans en timme i veckan. Vid personalkonferenser en gång i månaden och vid planeringsdagar utvärderas såväl pågående arbete som vårens verksamhet. Förskolechefen berättar att senare i vår kommer användandet av det digitala dokumentationsverktyget, som prövats under senaste året, att utvärderas. Pedagogerna får under våren kontinuerligt besvara givna frågor i ett *Reflektionsprotokoll*, bland annat hur barnen är delaktiga i dokumentationer av sitt eget lärande. Ledningen vill följa upp och se hur den pedagogiska dokumentationen kan utvecklas på bästa sätt. Vi ser ett fåtal utvärderingsprotokoll.

Barnens delaktighet i utvärderingar sker också genom intervjuer inför utvecklingssamtalen och i de utvecklingssamtal som planeras under våren kommer barnen att delta.

Kundundersökning Pilen 2013. Resultatet analyseras av ledning och pedagoger och förskolechefen sammanfattar analys med kommentarer och förskolans utvecklingsförslag i *Kvalitetsdokumentet 2012/2013*. Kids2Home har också egna föräldraenkäter.

Möjligheter till kompetensutveckling för personal

Pedagoger erbjuds kompetensutveckling enskilt och i grupp. Förskolechefen berättar att:

- enskilda pedagoger får gå Pedagogiskt ledarskap A, förskollärarytbildning eller Lärarlyftets natur och teknik.
- Några pedagoger har fått Stegvis- grundutbildning och några andra I ur och skur- utbildning.
- Samtliga pedagoger har gått brandskyddsutbildning, hjärt- och lungräddning och fått en föreläsning om kost och hälsa.
- Kompetensutveckling som planeras är en kurs om Specialpedagogik, Pedagogisk dokumentation genom Lärarlyftet och I-pad utbildning.
- Alla pedagoger kommer under våren att gå på föreläsning med John Steinberg och ett fortsatt samarbete planeras med honom om coaching.

Samverkan och övergångar inom verksamheten och mellan skolformer

Pedagogerna berättar att övergångarna mellan avdelningarna brukar vara smidiga. Eftersom avdelningarna samarbetar i olika aktiviteter känner barnen och pedagogerna varandra. Barnen brukar få leka en stund eller vara med i samlingar på sin nya avdelning före övergången. Före de äldsta barnens övergång till skolan brukar de besöka förskoleklassen i den skola de ska gå i. Förskolan brukar också bjuda in förskoleklassens pedagoger till ett besök i förskolan. När barn i behov av särskilt stöd ska börja i skolan görs övergången under längre tid och med stöd av förälder.

Bedömning i text

Förskolechefen har god kunskap om verksamhetens pedagogiska kvalitet och arbetar metodiskt för ständig utveckling tillsammans med biträdande förskolechef och avdelningsansvariga pedagoger.

Förskolechefen tar ansvar för att systematiskt planera, följa upp, utvärdera och utveckla verksamheten. Hon behöver dock verka för att arbetet tydligare förankras hos pedagogerna.

Vi bedömer att förväntningarna utifrån de pedagogiska rollerna är oklara mellan chefsnivå, avdelningsansvariga pedagoger och även för övriga pedagoger.

Det finns brister i formell utbildning inom förskolan.

Förskolan har tydliga och tillgängliga dokument för det systematiska kvalitetsarbetet och vi bedömer att pedagogerna har god kännedom om dessa. Vi saknar protokollförda utvärderingsdokument.

Pedagogerna erbjuds kontinuerligt kompetensutveckling som tydligt är kopplad till verksamhetens behov.

Övergångar inom förskolan och till förskoleklasserna är smidiga och genomtänkta.

Bedömning enligt skala

Ej tillfredsställande	Tillfredsställande	God kvalitet	Mycket god kvalitet
1,0	2,0	3,0	4,0

